

FORSVARSDPARTEMENTET

Helhetlig revisjon av personellovene i forsvarssektoren Mandat

Innhold

1. Bakgrunn	3
2. Formål.....	3
3. Oppdrag.....	3
3.1. Innledning.....	3
3.2. Nærmere om oppdraget	4
3.3. Avgrensning.....	4
4. Sammensetning og organisering	5
5. Gjennomføring	5
6. Budsjett	5

1. Bakgrunn

Forsvarsdepartementet (FD) har besluttet å nedsette en arbeidsgruppe under sjef FD V som har til hensikt å foreta en revisjon og vurdere en eventuell sammenslåing av heimevernloven¹, vernepliktsloven² og forsvarspersonelloven³ (personellovene). Disse lovene gjelder personellområdet i forsvarssektoren, men er fragmentariske og utarbeidet i historisk forskjellige tidsepoker. Heimevernet ble opprettet i etterkant av andre verdenskrig, og fikk i 1953 sin egen lov. I 1953 ble det også gitt ny lov om verneplikt, som avløste lov av 21. juni 1929 (verneplikt og utskriving) mv. Forsvarspersonelloven trådte i kraft 1. januar 2005. Loven avløste tidligere yrkesbefalsloven av 1977, og er en særlov til tjenestemannsloven.

Forsvaret og samfunnet har gjennomgått en betydelig utvikling og endring siden etableringen av heimevernloven og vernepliktsloven. Det er foretatt mindre justeringer i lovene, men det har ikke blitt foretatt en gjennomgående og helhetlig revisjon. Språket i lovene er vanskelig tilgjengelig. Det kan være grunn til å forene disse lovene i en felles lov for personell i Forsvaret, uavhengig av om det er tale om tjenesteplikt i medhold av verneplikten eller en arbeidskontrakt.

Sammenslåingen av personellovene er valgt ut som et av fire lovprosjekter til utviklingsprosjektet «Klare lover for innbyggerne» under ledelse av Kommunal og moderniseringsdepartementet (KMD), Justisdepartementet (JD) ved Lovavdelingen (LOV) og Kulturdepartementet (KUD) med bistand fra Direktoratet for forvaltning og IKT (Difi) og Språkrådet. Lovprosjektet vil samarbeide med Lovavdelingen og Språkrådet med formål om å utarbeide en klar og presis lov.

2. Formål

Formålet med en helhetlig revisjon og en eventuell sammenslåing av (personellovene) er å forenkle og gjøre regelverket mer tilgjengelig, oppdatert og tidsmessig relevant med hensyn til gjeldende organisering av Forsvaret.

3. Oppdrag

3.1. Innledning

Arbeidsgruppen skal foreta en helhetlig revisjon av lovverket, hvor heimevernloven, vernepliktsloven og forsvarspersonelloven vurderes slått sammen og gjort tidsmessig relevant med tanke på gjeldende organisering av Forsvaret. Arbeidsgruppen skal arbeide for å utarbeide et enkelt, klart og presist regelverk, som sikrer forutsigbarhet

¹ Lov av 17. juli 1953 nr. 28 om Heimevernet (heimevernloven)

² Lov av 17. juli 1953 nr. 29 om verneplikt (vernepliktsloven)

³ Lov 2. juli 2004 nr. 59 om forsvarspersonell (forsvarspersonelloven)

og legitimitet. Arbeidsgruppen skal også vurdere om det er andre bestemmelser i øvrig regelverk som naturlig vil høre hjemme i en eventuell sammenslåing.

3.2. Nærmere om oppdraget

Arbeidsgruppen skal foreta en revisjon med sikte på sammenslåing av lovene, eventuelt enkelte av lovene. Sammenslåing er imidlertid ikke en forutsetning for den helhetlige revisjonen.

Det skal i arbeidet tas høyde for behovet for lovendringer på bakgrunn av kompetansereformen i forsvarssektoren, herunder nødvendige lovendringer som følge av prosjekt PO/BO (personellordninger/befalsordningen).⁴ Det skal videre tas høyde for eventuelle behov for lovendringer på bakgrunn implementeringen av allmenn verneplikt eller øvrige aspekter i forsvarsplanleggingen, med de begrensninger som følger av pkt. 3.3.

Arbeidsgruppen skal også innhente informasjon fra land det er naturlig å sammenligne seg med.

Arbeidsgruppen skal i revisjonsarbeidet samarbeide med utviklingsprosjektet «Klare lover for innbyggerne», herunder Lovavdelingen og Språkrådet i henhold til avtale med KMD.

Formålet med utviklingsprosjektet «Klare lover for innbyggerne» er blant annet å finne svar på om nytteverdien av en mer grundig lovutviklingsprosess overstiger de økte kostander ved prosessen, herunder måle eksisterende lover opp mot revidert lov. Det skal gjennomføres brukertesting i samråd med utviklingsprosjektet og det skal tas hensyn til funnene i testen ved utformingen av loven.

3.3. Avgrensning

Arbeidsgruppens evaluering skal ikke påvirke eller legge føringer for den fremtidige innretningen av verneplikts innhold, og forholdet mellom Heimevernet og Hærens rolle. Disse områdene må ses i sammenheng med øvrige aspekter i forsvarsplanleggingen, blant annet oppgaver, ambisjonsnivå, operativ evne, økonomi og styrkeproduksjon.

Det pågående arbeidet med innføring av allmenn verneplikt gjennomføres uavhengig av den helhetlige revisjonen av personellovene.

Arbeidet omfatter ikke en revisjon av forskrifter med hjemmel i personellovene, men kan gi føringer for innhold og struktur i forskriftene.

⁴ Meld. St. 14 (2012–2013) Kompetanse for en ny tid

4. Sammensetning og organisering

Arbeidsgruppen skal ledes av FD V 3 og bestå av representanter fra FD V, Forsvarsstaben (FST), Forsvarets personell- og vernepliktssenter (FPVS) og Heimevernet (HV). Arbeidsgruppen skal rapportere til sjef FD V.

Det skal opprettes en intern og ekstern referansegruppe. Den interne referansegruppen skal bestå av representanter fra alle FDs avdelinger. Den eksterne referansegruppen består av representanter fra Forsvarsbygg (FB), Nasjonal sikkerhetsmyndighet (NSM), og Forsvarets forskningsinstitutt (FFI). KMD skal også inviteres til å delta.

Referansegruppene vil bli holdt orientert om arbeidet, både skriftlig og gjennom egne møter.

Arbeidsgruppen skal orientere arbeidstaker- og personellorganisasjonene om revisjonsarbeidet på egnet måte.

Arbeidsgruppen skal ha møter med Språkrådet og Lovavdelingen etter avtale, og skal i samarbeid med Difi gjennomføre brukertest av målgruppen for personellovene før og under revisjonsarbeidet.

5. Gjennomføring

Arbeidsgruppen skal starte opp arbeidet så snart som mulig i henhold til fremdriftsplan.

Arbeidsgruppen skal ha som målsetning å fremlegge forslag til ny lov for Stortinget våren 2015, herunder sende forslag til ny lov på høring før utgangen av 2014.

6. Budsjett

Arbeidet skal utføres innenfor eksisterende budsjetttrammer. FD vil ved behov vurdere å innhente ekstern bistand.

På grunn av deltakelsen i utviklingsprosjektet «Klare lover for innbyggerne» kan KMD gi økonomisk støtte ved behov til ytterligere tiltak som kan bidra til et mer forståelig språk i loven.